

Na kilometre branja

Kadar govorimo o knjižničarstvu v naši občini, redkokdaj mislimo na šolske ali strokovne knjižnice v okviru posameznih organizacij. Oboje so namenjene ožjemu krogu uporabnikov (učencem, dijakom, strokovnjakom), temu primeren pa je tudi izbor knjig, ki jih nabavljajo in posojajo. Če rečemo, da gremo v knjižnico, imamo v mislih splošnoizobraževalno knjižnico, ki je v naši občini KNJIŽNICA ŠIŠKA s svojimi podružnicami v Šentvidu, Medvodah in Vodica.

Zgovorne številke

Nič manj kot 154.000 knjig si je izposodilo v preteklem letu 7.167 članov šišenskih knjižnic, ki so morali knjižnične prostore obiskati skoraj 70.000-krat, da so lahko odnesli in prebrali tako množino knjig. Velja si predstavljati, da bi te knjige lahko spravili komaj na 3 kilometre in 400 metrov knjižnih polic. Če bi jih seveda imeli. Naše knjižnice jih imajo znatno manj, še tisoč metrov ne, zato so kar veseli, da čimveč knjižne zaloge kroži med bralci.

Te številke dobijo pravi pomen v primerjavi s tistimi iz prejšnjega leta, saj potem vidimo:

- število izposojenih knjig se je povečalo za 10.000 enot
- vpisali so 1276 novih članov
- zaznamovali so 4.500 obiskovalcev več kot v letu poprej.

Vsi ti podatki, ki govorijo o osnovni dejavnosti, so vredni toliko več, če vemo, v kakšnih razmerah poteka delo knjižničarjev. Predvsem je glavni zaviralni element POMANJKANJE PROSTOROV. To je daleč najbolj kritično v matični knjižnici na Celovški 161, ki mora vse svoje delo, od nabave in strokovne obdelave knjižnega gradiva, izposoje za odrasle in otroke do upravno-administrativnih poslov, opravljati na vsega 93 kvadratnih metrih! Tudi v tem srednjeročnem obdobju ni nobenih upov, da bi rešili prostorsko stisko, zato so se knjižničarji v svojih načrtovanih posvetili predvsem širjenju in utrjevanju KNJIŽNICE MREŽE. Tako so v preteklem letu pridobili in opremili nekaj dodatnih prostorov za knjižnici v Šentvidu in Medvodah, kjer so vsaj za nekaj let zagotovljeni pogoji za osnovno dejavnost, t. j. izposojajo, seveda povezano vsaj z začetki informativne službe

(širjenje priročnih knjižnic itd.). Pri tem so uspešno sodelovali z obema krajevnima skupnostima in občinsko kulturno skupnostjo.

Kdo in kaj bere?

Zelja po branju, ki v vse več primerih pomeni dopolnilno ali pa redno izobraževanje ljudi, je očitno velika. Knjigo oziroma informacijo potrebujejo tako mladi, ki jih je med obiskovalci nad polovico, kot »aktivni« med 20. in 60. letom (nad 25.000 obiskov) ter seveda tudi upokojevalci (ti so obiskali knjižnice 3.800 krat). Od poklicev prevladujejo uslužbenci, sledijo študentje in delavci, kmetje pa so čisto na repu, za svobodnimi poklici.

Med iskanimi knjigami prevladuje leposlovje, kjer se niso slabo odrezali tudi domači pisatelji, saj so poleg starejših, kot sta Ingolič in Svetina, iskani tudi mlajši: Filipčič, Kavčič, Rožanc itd. Tem sledijo dela s področja zgodovine in zemljepisa (8.800 izposojenih knjig), filozofije in družboslovja (3.600) ter uporabnih ved. Res je, da je na povečano zanimanje za izposojene knjige vplivala tudi vse manj dostopna cena knjig v knjigarnah, vendar je svoje prinesel tudi izbor in POVEČAN NAKUP.

Tako so v prejšnjem letu na novo pridobili 4.600 knjig, predvsem z nakupom, nekaj pa tudi z darovi in zamenjavami. To pomeni, da je trenutno v občinskih knjižnicah na voljo nad 58.000 knjig. Seveda je še kar pogost odgovor »izposojeno«, kar pa seveda ni isto kot »nimamo«, saj najbolj iskanih knjig ne morejo kupiti v 100 izvodih, da bi potežili zanimanje, ki je velikokrat samo trenutno!

Težnja knjižničarjev je, da bi povečali delež izposojene poljudnoznanstvene in strokovne literature, saj sodobna knjižnica nikakor ni samo izposojevalnica »lepih« romanov. Zato načrtujejo ustrezen nakup, čeprav so pri tem v pretežni meri odvisni od slovenskih in delno tudi srbskih in hrvatskih založb.

Druge oblike dela

Knjižnica sedanjega časa, ki si hoče pridobiti vidno mesto v kulturnem življenju nekega okolja, mora poleg osnovne dejavno-

sti t. j. izposoje, gojiti še druge oblike knjižničnega dela. Predvsem sodi sem čitalniška dejavnost, razne vrste knjižnične vzgoje (ure pravljič, kvizi itd.), razstave, pogovori z ustvarjalci in podobno. Vsega tega šišenska knjižnica skorajda ne opravlja, saj nima dveh osnovnih pogojev: prostorskega in kadrovskega.

Vendar so tudi v utesnjenih prostorih organizirali skoraj redno izmenjavo tematskih knjižnih razstav priložnostnega značaja, ki dajejo življenju v knjižnici svojevrsten utrip.

Večjo akcijo pomeni še izmenjava kolekcije knjig s knjižnico »FETKIN« iz obratnih Kavadarcev, ki jo je finančno podprla občinska kulturna skupnost. Po razstavi knjig v makedonščini (približno istočasno so bile razstavljene slovenske v Kavadarcih), so le-te ostale kot sestavni del knjižne zaloge matične knjižnice.

Trenutno si knjižnica prizadeva, da bi pridobila novega vodstvenega delavca. Še naprej ostaja hudo aktualno reševanje prostorske stiske, saj se ne morejo zanašati, da bo gospodarsko poslopje ob Vodnikovi domačiji, nekako medlo omenjeno kot možnost za nastanitev knjižnice, vzdržalo do sanacije neke v daljni bodočnosti. Razstavno dejavnost bodo poživili in jo skušali prenesti tudi drugam, okrepili bodo informacijsko službo, zlasti pa si prizadevali, da bo krajevna knjižnica v Šentvidu odprta ves dan, saj ima za to vse pogoje. Prav tako bo knjižnica sodelovala z drugimi ljubljanskimi splošno izobraževalnimi knjižnicami, predvsem pri oživljanju združevalnih teženj v okviru mesta.

Albin Buttolo

KNJIŽNICA V ZNAMENJU KONGRESA

Priprave na 9. kongres ZKS in njegov potek so obeležili tudi delavci v Knjižnici Šiška; posebno skrb so posvetili izboru knjig s področja marksistične misli, delavskega gibanja in revolucije. Kot so že prej načrtovali, so v letošnjih prvih mesecih povečali nakup tovrstne literature, prav tako pa so pregledali svoje knjižne fonde in jih po možnosti dopolnili z manjkajočimi deli.

Zlasti je bila živahna razstavna dejavnost. Zamislili so si in postavili cikel 10 razstav, ki je obsegal: spomine revolucionarjev, dela Edvarda Karmelja, biografije tov. Tita, prikaz mednarodnih revolucionarnih gibanj, pregled zgodovine ZKS in delavskega gibanja v Sloveniji, pa vse do socialne pesmi in NOB v literaturi.

Razstave so bile postavljene v prostorih knjižnice in so se izmenjavale vsak teden v marcu in aprilu. Primeren tematski in številčni izbor so prav tako pripravili v svojih podružnicah: Vodica, Medvodah in Šentvidu.

Kot informacijo obiskovalcem, hkrati pa tudi kot pripomoček vsem, ki tovrstno literaturo potrebujejo pri študiju, šolskih tekmovanjih ali za organizacijo lastnih razstav, so knjižničarji pripravili popis družboslovne in zgodovinske literature, ki je povezana z marksistično mislijo in naprednim gibanjem pri nas in v svetu.

ab

NOV NAČIN POSLOVANJA

Z aprilom so vse splošnoizobraževalne knjižnice v Ljubljani uvedle nov način poslovanja. V želji, da bi olajšale dostop do knjižnega gradiva, izboljšale raven knjižničarskega dela in hkrati omilile že kar bolečo kadrovsko stisko, so uvedle ČLANARINO.

Prehod na članarino pomeni: 1. zamudnega obračunavanja izposojnine za sleherni knjigo (ki je postajala vse višja) ni več, saj (2.) član knjižnice enkrat mesečno plača določen znesek, kar mu daje pravico, da (3.) si izposodi teoretično neomejeno število knjig BREZPLAČNO; seveda pa mora vrniti knjige v določenem roku, sicer mora poravnati (4.) zamudnino.

Višina članarine za leto 1982: otroci do 15. leta 10 din, mladina do 20. leta 50 din in ostali 100 din.

Vsekakor pomeni ta novost kulturnejši in cenejši način izposoje.

ab